

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Normatív nyelvészet

Egyetemi tanév: 2026/2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar Nyelvtudományi és Néprajzi-Antropológiai Intézet
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Közös törzs
1.7. Képzési forma	Jelenléti oktatás

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Normatív nyelvészet			A tantárgy kódja	LLM1020
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	-				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Németh Boglárka egyetemi adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	1.	2.5. Félév	1.	2.6. Értékelés módja	Évk. ellen.
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2. előadás	-	3.3. szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórás	28	melyből: 3.5. előadás	-	3.6. szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					26
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					4
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összórászámmal)					7
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászáma					42
3.8. A félév összórászáma					70
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.1. tantervi	-
4.2. kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	-
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	szemináriumi terem, vetítő, PC, hangszórók

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	Interkulturális kompetenciával bír
CP3	Alkalmazza a társadalom- és bölcsészettudományok területén szerzett ismereteit
CP6	Ismeri a nyelvi normákat
CP9	Alkalmazza a nyelvtani és helyesírási szabályokat
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT3	Információforrásokat használ.
CT8	Képes az önreflexióra

6.2. A tanulmányi programra jellemző kimeneti követelmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott kimeneti követelmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP2, CP3, CP9, CP12, CT1, CT3, CT5, CT6	1. A hallgató leírja az általános nyelvészet és irodalomelmélet alapvető fogalmait, és alkalmazza azokat a magyar nyelvre és irodalomra.	1. A hallgató alkalmazza a természetes nyelvek és az irodalom tanulmányozására jellemző módszertani és elméleti modelleket.

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvinni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb odalán kell feltüntetni.

CP3, CP12, CT1, CT3, CT5, CT6, CT8	2. A hallgató felismeri, megérti, meghatározza és elmagyarázza a szakterület kulcsfogalmait és terminológiáját. Ismeri és magabiztosan használja a szaknyelvet, valamint a tudományos szövegalkotás szabályait.	2. A hallgató fejleszti kritikai gondolkodását és igényesen használja a szaknyelvet írott és szóbeli diskurzusban.
CP4, CP6, CP7, CP9, CP10, CP12, CT1, CT3, CT4, CT5, CT6	3. A hallgató osztályozza a magyar nyelvű szóbeli vagy írásbeli szövegeket, és leírja azok jellemzőit.	3. A hallgató szövegeket gondoz magyar nyelven; különböző típusú szövegeket, megőrizve az eredeti szöveg értelmét és árnyalatait, hozzáadások, módosítások vagy kihagyások nélkül.
CP1, CP2, CP3, CP9, CT8	4. A hallgató felismeri és megérti a regionálisan, történetileg vagy kontextuálisan változó nyelvi, irodalmi és kulturális jelenségeket, amelyek a többnyelvűség vagy multikulturalitás eredményei. Ismeri az interkulturális jelenségek elméleteit, és mélyreható ismeretekkel rendelkezik azon ország(ok) kultúrájáról és társadalmáról, ahol a magyar nyelvet használják.	4. A hallgató elemzi és értelmezi a szóbeli vagy írásbeli kommunikáció explicit és implicit jelentéseit, felismeri a tudományos és irodalmi szövegek történeti, regionális meghatározottságait.

7. Tárgy-specifikus kimeneti követelmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató ismeri a nyelvi normával kapcsolatos alapfogalmakat, valamint a nyelvváltozatok, a stílusváltozatok, a nyelvtervezés és a nyelvpolitika főbb kérdéskörét.
2. A hallgató érti a nyelvi normák történeti, társadalmi és kulturális meghatározottságát, valamint a normatív és leíró nyelvszemlélet közötti alapvető különbségeket.
3. A hallgató ismeri a nyelvműveléshez, a nyelvi ideológiákhoz és a nyelvi diszkriminációhoz kapcsolódó főbb elméleti és társadalmi kérdéseket, valamint ezeknek relevanciáját az anyanyelvoktatásra nézve.
4. A hallgató felismeri és megérti a magyar nyelv használatának regionális, társadalmi és kontextuális változatosságát, továbbá ezek összefüggését az interkulturális és többnyelvű helyzetekkel.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató képes különböző nyelvi jelenségeket és szövegpéldákat a normativitás szempontjából elemezni, és azonosítani bennük a nyelvi norma, a nyelvváltozatok és a stílusbeli különbségek működését.
2. A hallgató képes a szociolingvisztika bizonyos alapfogalmait és szaknyelvét pontosan alkalmazni szóban és írásban, valamint kritikai módon reflektálni a nyelvhelyesség problematikus kérdéseire.
3. A hallgató képes szakirodalmi és egyéb információforrások felhasználásával önállóan álláspontot kialakítani nyelvi normához, nyelvi ideológiákhoz és nyelvi diszkriminációhoz kapcsolódó kérdésekben, és ezt érvekkel alátámasztva megfogalmazni.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések ³
-		

³ Például szervezési szempontok, ajánlások a hallgatók számára, a kurzushoz/szemináriumhoz kapcsolódó konkrét szempontok, mint például a területen dolgozó szakemberek meghívása stb.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető beszélgetés, kérdések, a tematika bemutatása	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal	
2. Bevezetés: a nyelvről való gondolkodás rövid áttekintése; nyelvészeti irányzatok, a nyelvészet alkalmazásai	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
3. Nyelvek és nyelvváltozatok	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
4. A nyelvi norma (meghatározások, történet; a normatív nyelvváltozatok szerepe)	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
5. Stílusváltozatok	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
6. Összefoglalás, gyakorlatok	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
7. Részvizsga I.	számonkérés	
8. Nyelvtervezés, nyelvpolitika, nyelvi ideológiák	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
9. A nyelv művelés kritikája a társasnyelvészet felől; nyelvi diszkrimináció I.	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
10. A nyelv művelés kritikája a társasnyelvészet felől; nyelvi diszkrimináció II.	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
11. Az anyanyelvoktatás problematikus kérdései, a nyelv tanár szerepe	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal;	

	egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
12. Összefoglalás, gyakorlatok	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal és példákkal; egyéni és páros munka, csoportmunka, példák és gyakorlatok; vita	
13. Részvizsga II.	számonkérés	
14. Összegzés, a félévi tevékenység kiértékelése	frontális előadás, dialogikus módszer tanári magyarázatokkal	

Könyvészet

Sándor Klára: *Nyelv és társadalom*. Krónika Nova, Budapest, 2016.

Kálmán László – Nádasdy Ádám: Mit csinál az általános nyelvész? A virágok színe és a szótár; Amit nem lehet kifejezni. In: Kálmán László – Nádasdy Ádám: *Hajnali hárompercesek a nyelvről*. Internet. 2007, 11–14. On-line: <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/hajnali.pdf>

Kálmán László – Nádasdy Ádám: A királyközi dialektus; A háromféle nyelvváltozat; Stílus: a tabutól az argóig; Argó; A szleng; Kétféle szabály – kétféle szabályszegés. In Kálmán László – Nádasdy Ádám: *Hajnali hárompercesek a nyelvről*. Internet. 2007, 17–23. On-line: <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/hajnali.pdf>

Kálmán László – Nádasdy Ádám: Helyesírás. In Kálmán László – Nádasdy Ádám: *Hajnali hárompercesek a nyelvről*. Internet. 2007, 109–11. On-line: <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/hajnali.pdf>

Tóth-Bogár Katalin: A nagy magyar helyesírás-háború. *Nyelv és Tudomány* 2009/10.21. On-line: <https://www.nyest.hu/hirek/a-nagy-magyar-helyesiras-haboru>

Fejes László: Megértettjük vagy sem? *Nyelv és Tudomány* 2017/08.28. On-line: <https://www.nyest.hu/hirek/megerttetjuk-vagy-sem>

Kálmán László – Nádasdy Ádám: Simonyi a nyelvművelésről; Anglia beszéde. In Kálmán László – Nádasdy Ádám: *Hajnali hárompercesek a nyelvről*. Internet. 2007, 111–13. On-line: <http://budling.nytud.hu/~kalman/arch/hajnali.pdf>

Nádasdy Ádám: Mi a baj a nyelvműveléssel? On-line: http://seas3.elte.hu/delg/publications/modern_talking/mi_a_baj.html

Kontra Miklós: Hogyan lehet, hogy az Akadémiától a kocsmárosokig mindenki támogatja a magyarok magyarok általi nyelvi diszkriminációját? In uő: *Felelős nyelvészet*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2019, 83–101.

Kádár Edit: Nyelvjárási „rések” az egynormájú tankönyvekben. *Pedacta* 2017/1: 1–13.

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok ⁴	9.2 Értékelési módszerek ⁵	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	-		

⁴ Az értékelési kritériumoknak közvetlenül tükrözniük kell a tanulmányi program és a tantárgy szintjén kitűzött képzési eredményeket. Pontosabban, a várható képzési eredményeknél felsorolt eredményeket értékelik.

⁵ Javasolt mind a végső kiértékelési módszerek, mind a folyamatos kiértékelési stratégia meghatározása.

	-		
9.5 Szeminárium/ Labor	A félév során megbeszélte témákban való tájékozottság, az alapterminológia megfelelő használata, egyéni/kritikai viszonyulás az egyes témákhoz.	Az aktív részvétel és a házi feladatok pontozása.	10%
	A félév során megbeszélte témákban való tájékozottság, az alapterminológia megfelelő használata, egyéni/kritikai viszonyulás az egyes témákhoz.	A témák és alapfogalmak ismeretét számon kérő két teszt pontozása.	80%
	Jelenlét minimum 11 órán	Jelenlét	10%
9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• Legalább 11 jelenlét. • Aktív részvétel: az órákon való részvétel feltétele az egyes témákhoz kijelölt tanulmányok elolvasása. • Az órákon való jelenlét feltétele: a diákok csak kérésre, az órai tevékenység részeként használnak telefont óra közben, és minimalizálják az egyéb elektronikus eszközök (pl. táblagép, laptop) használatát is (kizárólag jegyzetelésre, amennyiben feltétlenül szükséges). • A félév során megbeszélte témákban való tájékozottság, az alapterminológia megfelelő használata.			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)⁶

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

⁶ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az *Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás* szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Kitöltés időpontja:

Előadás felelőse:

Szeminárium felelőse:

04.06.2026.

-

Németh Boglárka

Intézetigazgató:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

BENO ATTILA
2026.04.22 14:22
Aprob acest document

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása